

Polesí Zábělá

Kousek za Plzní, na pravém břehu řeky Berounky pod Bukoveckým mlýnem, najdeme velice zajímavé a poměrně hodně známé polesí zvané Zábělá. V minulosti prominentní honitba Městských lesů s vyhlášenou restaurací a tanečním parketem pod dnes již zaniklou vlakovou zastávkou. Každou neděli sem dokonce Plzeňany z hlavního vlakového nádraží vozil speciálně vypravený vlak a ve vechtru zastávky Zábělá se ještě pár let po válce zcela běžně kupovaly jízdenky.

To vše je již dávnou minulostí, a tak dnes po restauraci najdete stěží rozvalené základy a železniční zastávku míjejí vlaky jedoucí po trati na Prahu již několik let bez povšimnutí. Zašlou slávu této, pro Plzeň významné přírodní lokality, kde se mimo jiné odehrávaly společenské a kulturní akce, dnes již pamatují pouze stoleté duby, opuštěné nádražní vechtry a dodnes užívané hájovny. Polesí se stalo hojně navštěvovanou rekreační oblastí, a tak i stavy lovné zvěře zde značně klesly. Cyklisté, houbaři, rybáři, jezdci na koních, turisté a Plzeňané venčící zde své čtyřnohé miláčky či děti jsou naprosto všude. Klid není ani ve spodní části polesí, dole pod tratí u Berounky, kde je část Zábělé přírodní rezervací. Na tu navazuje starší naučná stezka spolu se značenou turistickou trasou a po pěšině ve svahu se dostanete až k mlýnu u Dolanského mostu. I přes všechny uvedené změny a rušivé faktory je Zábělá pořád ještě pomyslnou vstupní bránou do Křivoklátského polesí a cennou přírodní lokalitou využívanou k rekreaci. Ti z Vás, kteří se umějí v přírodě nejenom pohybovat, ale hlavně i chovat, zde mohou najít nejen zajímavá rostlinná a stromová společenství, ale i vidět a pozorovat nejrůznější druhy volně žijících zvířat. Běžně se zde pohybují prasata divoká, mufloni a srnčí zvěř. Potkat zde můžete třeba lišku obecnou, kunu lesní, veverku obecnou, zajíce polního nebo jezevce lesního a ti pozornější plšika lískového či myšice. Ze sov zde několikrát hnízdl výr velký, běžně tu žije kalous ušatý, puščík obecný a předpokládá se i výskyt kulíška nejmenšího či sýce rousného. Z dravců tuto lokalitu obývá káně lesní, krahujec obecný, jestřáb lesní i včelojed. V zimě pak dole u řeky najdeme volavku popelavou, divoké kachny, morčáky velké, orlovice říčního, kormorány velké, hoholy severní, ledňáčka říčního atd. Z dalších druhů ptáků zde hnízdl datel černý, strakapoudí, brhlík lesní, oba druhy šoupálků, sýkora, špačci, dlask tlustozobý, hýl obecný, sojka obecná, holub hřivnáč a další běžné i vzácnější druhy. Nelze však opomenout ani zástupce obojživelníků a plazů, jako je například mlok skvrnitý, užovka obojková, užovka hladká a ještěřky.

Smíšený les tvoří převážně duby, buky, habry, stráně a svahy jsou porostlé borovicemi a najdeme i smrkový či modřínový porost. Při řece jsou to pak olše, vrby a pásy trnkových křovisek se šípky, hloh a brslenem. Pestrost porostu, členitost terénu a hlavně údolní niva řeky Berounky je dodnes opravdovou perlou Plzně a lokalitou, kterou bychom rozhodně měli zachovat pro další generace. ■

Karel Makoň

